

موضع	در صورت اعتراض مودیان و کارمندان نسبت به کسر اضافه بر مبلغ و مأخذ واقعی مالیات بر حقوق ابتدا باید به هیاتهای حل اختلاف مالیاتی مراجعه کنند
------	--

تاریخ: 28 اردیبهشت 1395

کلاسه پرونده: 95/275

شماره دادنامه: 104

موضوع رأی: در صورت اعتراض مودیان و کارمندان نسبت به کسر اضافه بر مبلغ و مأخذ واقعی مالیات بر حقوق ابتدا باید به هیاتهای حل اختلاف مالیاتی مراجعه کنند

شاکی: رئیس دیوان عدالت اداری

بسم الله الرحمن الرحيم

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

گردش کار: رئیس هیأت مدیره و مدیرعامل وقت شرکت خدمات هواپی آسمان به موجب نامه شماره م/ ۱۷/۹/۱۳۸۸-۲۱۶۵ با اعلام کرده است که در موضوع دادخواست کارکنان این شرکت به طرفیت سازمان امور مالیاتی و به خواسته الزام به استرداد اضافه مالیات کسر شده، شعبه دیوان عدالت اداری حکم بر وارد دانستن شکایت صادر کرده اند. نامبرده با ارائه آراء مذکور، اعمال ماده ۴۴ قانون دیوان عدالت اداری (ماده ۹۰ قانون تشکیلات و آین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲) و صدور رأی ایجاد وحدت رویه را خواستار می شود.

با توجه به این که در خصوص موضوع، شعبه ۱۴ دیوان عدالت اداری رأی شماره ۶۸۵-۱۳۸۹/۲۱/۶ را صادر کرده بود و در این رأی شعبه مذکور پیش از طرح موضوع در هیاتهای حل اختلاف مالیاتی، شعبه دیوان عدالت اداری را در رسیدگی به خواسته صالح تشخیص نداده بود، رئیس وقت دیوان عدالت اداری پرونده را در اجرای ماده ۴۳ قانون دیوان عدالت اداری (ماده ۸۹ قانون فعلی تشکیلات و آین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲) برای رفع تعارض و صدور رأی وحدت رویه به هیأت عمومی ارجاعی کند.

خلاصه آراء به قرار زیر است:

الف: شعب ۱۳ و ۱۰، ۱۱، ۹ دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده های کلاسه ۸۷/۱۱/۵۶۶، ۸۸/۱۰/۴۶۶، ۸۸/۹/۱۱، ۸۷/۱۱/۵۶۵، ۸۷/۱۱/۵۶۴، ۸۷/۱۱/۵۶۳، ۸۷/۱۱/۵۶۲، ۸۷/۱۱/۵۶۱، ۸۷/۱۱/۵۵۸، ۸۷/۱۱/۵۶۰، ۸۷/۱۱/۵۵۷ و ۸۸/۱۳/۱۴۴ با موضوع دادخواست آقیان احمدمیرزا حسنی، قاسم شعبانیان، داود جردکانی، کاظم رحمتی، حسین شریفی مقدم، سیدمحمد محمود شبیشی، محمود صالح کدран، اسدالله حاجی باقری، محمد علیخانی، ابراهیم فیروزیخت به طرفیت ۱- شرکت خدمات هواپیمایی کشور آسمان ۲- وزارت امور اقتصاد و دارایی و به خواسته الزام به کسر مالیات حقوق به مأخذ جدول مالیاتی کارکنان بخش دولتی و استرداد مالیات اضافه پرداختی، به موجب آراء شماره ۵۷۲-۵۷۲، ۱۰/۶/۱۳۸۷، ۲۶/۱۰/۱۳۸۸-۴۱۸۹، ۱۷/۱۲/۱۳۸۷-۱۸۵۲، ۱۷/۱۲/۱۳۸۷-۱۸۵۱، ۱۷/۱۲/۱۳۸۷-۱۸۴۸، ۱۷/۱۲/۱۳۸۷-۱۸۴۹، ۱۷/۱۲/۱۳۸۷-۱۸۴۶، ۱۷/۱۲/۱۳۸۷-۱۸۴۴ و ۲۷/۸/۱۳۸۸-۱۱۷۸ ضمن پذیرش صلاحیت شعبه دیوان در رسیدگی به موضوع، حکم مقتضی راجع به خواسته صادر کرده اند.

ب: شعبه ۱۴ دیوان عدالت اداری در رسیدگی به پرونده کلاسه ۱۶۲۲/۱۴/۱۶۲۲ با موضوع دادخواست آقای داریوش فرزانه به طرفیت ۱- شرکت خدمات هواپیمایی کشوری آسمان ۲- سازمان امور مالیاتی کل کشور و به خواسته الزام خواندگان به کسر مالیات حقوق به مأخذ جدول مالیاتی کارکنان بخش دولتی و استرداد مبالغ کسر شده اضافه دریافتی به موجب رأی شماره ۶۸۵-۶۸۹ ۲۱/۶/۱۳۸۹ به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است:

آدرس: تهران بزرگراه شهید ستاری بلوار شهید مخبری نیش خیابان ایران زمین با ملاحظه اوراق پرونده نظر به این که شاکی نسبت به محاسبه و دریافت مالیات حقوق بر مبنای نرخ جدول کارکنان بخش خصوصی معتبر بوده و خواستار محاسبه و دریافت مالیات حقوق به نرخ جدول کارکنان بخش دولتی می باشد که در نتیجه اختلاف فی مابین طرفین در میزان مالیات حقوق قابل محاسبه و وصول است و به حکم ماده ۲۴۴ قانون مالیاتیها مستقیم مرجع رسیدگی به کلیه اختلافهای مالیاتی جز در مواردی که ضمن مقررات این قانون مرجع رسیدگی پیش بینی شده هیأت حل اختلاف مالیاتی است بنابراین و با وجود این که اختلاف مالیاتی حادث شده لزوما باید در مرجع حل اختلاف مالیاتی مورد

رسیدگی واقع و رأی مقتضی قانونی در باب اختلاف حادثه صادر گردد و پس از قطعی شدن رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی در صورت معارض بودن ذی نفع خصوصی به آن رأی می تواند با تقديم دادخواست به طرفیت مرجع صادر کننده رأی قطعی در دیوان عدالت اداری و ذکر دلایل و مبانی اعتراض خود نقض رأی صادر شده را بخواهد و به دلالت محتویات پرونده کلاسه 14/88/556 این شعبه که موضوع اختلاف محاسبه و دریافت مالیات به نرخ بخش خصوصی یا دولتی بوده هیأت حل اختلاف مالیاتی نسبت به موضوع اختلاف رسیدگی و انشای رأی نمود که در مقام اعتراض به رأی صادر شده به دیوان تقديم دادخواست گردید موبید صحت استنبط شعبه دیوان می باشد و راجع به استرداد مبالغ مکسوره اضافی هرجند صحت و سقم آن موكول به رسیدگی در هیأت حل اختلاف مالیاتی است بابت محاسبه مالیات به نرخ دولتی یا خصوصی، اما بر فرض صحت و تحقق دریافت مالیات اضافی طبق ماده 243 قانون مالیات‌های مستقیم در صورت درخواست استرداد از طرف موبید و وارد ندانستن آن از سوی اداره امور مالیاتی مودی می تواند ظرف سی روز از تاریخ اعلام نظر اداره یاد شده از هیأت حل اختلاف مالیاتی درخواست رسیدگی کند و رأی هیأت حل اختلاف مالیاتی در این مورد قطعی و غیر قابل تجدیدنظر است، بنابراین ادعای اضافه دریافتی و استرداد هم باید در هیأت حل اختلاف مالیاتی رسیدگی و انشای رأی قطعی گردد. بنا به مراتب مذکور و از آنجا که قبل از رسیدگی موضوع اختلاف در هیأت حل اختلاف مالیاتی و انشای رأی قطعی تقديم دادخواست به دیوان فاقد مجوز قانونی بوده و قابل استعمال و رسیدگی نمی باشد قرار رد آن و اعلام می گردد. رأی دیوان قطعی است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ 1395/2/28 با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و روسا و مستشاران و دادرسان شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبارکت کرده است.
رأی هیأت عمومی

الف- بین رأی شماره 21/6/1389-685 شعبه 14 دیوان عدالت اداری و آراء شماره 10/6/1388-527 شعبه 9، 26/10/1388-4189 شعبه 10، 1844 و 1846 و 1848 و 1849 و 1850 و 1851 و 1852 و 17/12/1387-1852 و 27/8/1388-1178 امور مالیاتی و هیأتهای حل اختلاف مالیاتی مورد رسیدگی قرار گیرد و یا این که شعب دیوان عدالت اداری صالح به رسیدگی هستند، تعارض محقق است.

ب- به موجب ماده 87 قانون مالیات‌های مستقیم مقرر شده است « اضافه پرداختی بابت مالیات بر درآمد حقوق طبق مقررات این قانون مستردد خواهد شد مشروط بر این که بعد از انقضای تیر ماه سال بعد تا آخر آن سال با درخواست کتبی حقوق بگیر از حوزه مالیاتی محل سکونت مورد مطالبه قرار گیرد. حوزه مالیاتی مذکور موظف است ظرف سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست رسیدگی های لازم را معمول و در صورت احراز اضافه پرداختی و نداشتن بدھی قطعی دیگر در آن حوزه مالیاتی نسبت به استرداد اضافه پرداختی از محل وصولی های جاری اقدام کند. در صورتی که درخواست کننده بدھی قطعی مالیاتی داشته باشد، اضافه پرداختی به حساب بدھی مزبور منظور و مازاد مستردد خواهد شد ». در ماده 242 همان قانون نیز اداره امور مالیاتی موظف شده است در هر مورد که به علت اشتیاه در محاسبه، مالیات اضافی دریافت شده است و همچنین در مواردی که مالیاتی طبق مقررات این قانون قابل استرداد می باشد، وجه قابل استرداد را از محل وصولی جاری طرف یک ماه به مودی پرداخت کند.

در مواردی نیز که اداره امور مالیاتی درخواست استرداد از طرف مودی را وارد نداند مطابق ماده 243 قانون یاد شده، مودی می تواند طرف سی روز از تاریخ اعلام نظر اداره امور مالیاتی، از هیأتهای حل اختلاف مالیاتی درخواست رسیدگی کند.

نظر به مقررات فوق الذکر، در مواردی که مودی مدعی است مالیاتی از او اضافه کسر شده است و استرداد آن را مطالبه می کند در ابتدا باید به اداره امور مالیاتی مراجعه کند، در صورتی که اداره امور مالیاتی ادعا را پذیرفت، طبیعتاً مبلغ اضافی را مستردد خواهد کرد و اگر ادعا را وارد ندانست، مودی می تواند به هیأتهای حل اختلاف مالیاتی مراجعه کند و تصمیم هیأتهای مذکور قابل اعتراض در دیوان عدالت اداری است. بنابراین در مواردی که مودی و از جمله کسانی که مدعی هستند مالیات بر حقوق آنها، اضافه برمبلغ و مأخذ واقعی به اداره امور مالیاتی پرداخت شده است و استرداد آن را مطالبه می کنند، در ابتدا باید به اداره امور مالیاتی و عناللزوم و حسب مورد به هیأتهای حل اختلاف مالیاتی مراجعه کنند، در نتیجه ادعای آنان در بدو امر در دیوان عدالت اداری قابل استعمال نیست و به همین دلیل رأی شعبه چهاردهم دیوان عدالت اداری به شماره دادنامه 685-21/6/1389 صحیح و موافق مقررات تشخیص می شود. این رأی به استناد بند 2 ماده 12 و ماده 89 قانون تشکیلات و آین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال 1392 برای شعب دیوان عدالت اداری و سایر مراجع اداری مربوط در موارد مشابه لازم الاتباع است.

محمد کاظم بهرامی
رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

